

Spaning sommaren 2020

Kedjorna växer när butiksbeståndet krymper

Detaljhandeln genomgår just nu en strukturomvandling. Globalisering, digitalisering och automatisering förändrar branschen i grunden vilket påverkar hela branschen. En av de frågor som behöver belysas gäller butiksbeståndet – hur ser det ut och hur förändras utbudet inom den fysiska handeln?

HUI konstaterar att butiksbeståndet krymper samtidigt som kedjorna har fått en allt större andel på marknaden. Butiksantalet minskade från 35 953 till 33 688 mellan 2017 och 2018, vilket innebär en nettominskning på cirka sex procent. Samtidigt ökade kedjornas andel av beståndet under perioden, från 56 till 61 procent. Detta innebär alltså att det är framförallt fristående butiker, bland annat mindre klädaffärer, som har stängts ner till följd av detaljhandelns förändrade struktur.

Kedjorna har dessutom fått en mer dominerande ställning inom handeln sett till omsättning. Inom exempelvis dagligvaruhandeln står de för 90 procent av omsättning och 61 procent av butikerna. Inom övriga områden finns en trend av ökad kedjekoncentration inom branscher med negativ eller stagnerande omsättningsutveckling. Anledningen är att kedjorna har, till skillnad från de fria handlarna, kapital och skalfördelar som möjliggör en viss uthållighet. Mindre butiker har helt enkelt inte råd med den kostsamma strukturomvandlingen och tvingas stänga ner i högre utsträckning än kedjorna.

Avslutningsvis är detaljhandeln i Sverige idag en komplex bransch vars uppsjö av aktörer karaktäriseras av stor mångfald och gemensamma drag. Ett exempel på mångfald kommer från klädbranschen som riktar sig till konsumenternas differentierade preferenser via en bredd av butikskoncept. Ett exempel på likriktning finns i livsmedelshandeln som huvudsakligen når konsumenten genom kedjeaktörer. Det finns skäl att misstänka att butiksbeståndet kommer karaktäriseras mer av homogenitet om trenden fortsätter i samma riktning som i dagsläget. Detta kan ta sig uttryck i att befintliga butikskoncept blir mer snarlika eller att färre unika koncept etableras, en trend som har börjat visa sig redan idag.

handelnisverige.se